

Footprint 2026-H1 De Heer land en water BV & Reductiedoelstellingen CO2 periode 2025-2030

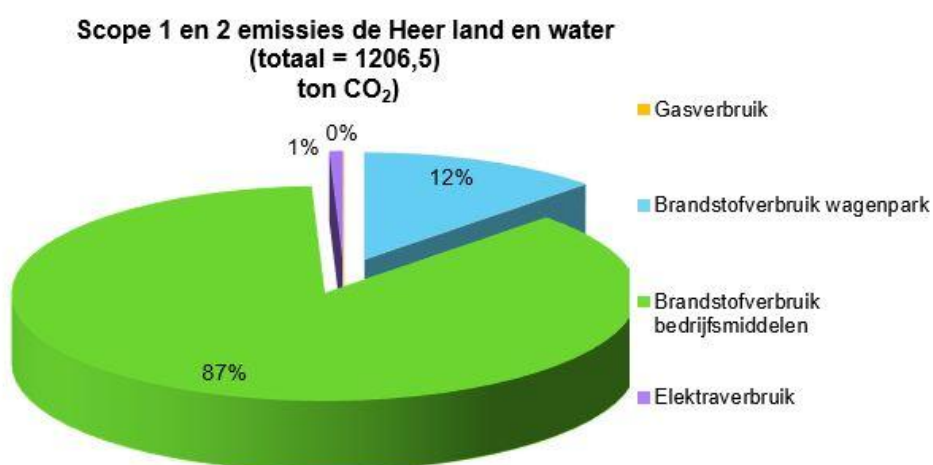
Energiebeleid

De CO₂-Prestatieladder is hét duurzaamheidsinstrument van Nederland dat bedrijven en overheden helpt bij het reduceren van CO₂ en kosten. Binnen de bedrijfsvoering, in projecten én in de keten. De Ladder wordt als CO₂-managementsysteem, als aanbestedingsinstrument en voor handhaving gebruikt.

De Heer land en water is gecertificeerd op trede 5 van de CO₂-Prestatieladder. De Heer land en water wil de uitstoot van CO₂ en het verbruik van schaarse middelen ten gevolge van de productie en de levering van haar producten verminderen.

Informatie over huidige CO2 uitstoot

Om dit te realiseren wordt ieder half jaar de CO₂ footprint berekend. Dit inzicht in CO₂-uitstoot maakt het mogelijk om effectieve doelstellingen op te stellen. In 2026 H-1 is in totaal 1.206,5 ton CO₂ uitgestoten, waarvan 1198,3 ton in scope 1 en 8,2 ton in scope 2. Onderstaand de grafiek met de CO₂ footprint van 2026 H-1

CO₂ Reductiedoelstelling voor periode 2025-2029.

Om de uitstoot te reduceren, is de volgende CO₂-reductiedoelstelling opgesteld:

CO ₂ -reductiedoelstellingen De Heer land en water*
De Heer land en water stoot in 2025-2029 30 % minder CO ₂ uit (29 % scope 1 & 1% scope 2).
De Heer land en water stoot in 2025-2029 4 % minder CO ₂ uit in scope 3 emissies

Deze doelstelling is gerelateerd aan het aantal draaiuren, de behaalde omzet of het aantal FTE. Uit de vorige periode blijkt dat het aantal draaiuren het beste de voortgang kan weergeven. Het referentiejaar wordt gesteld op 2023. In jaar 2025 een daling van 20 % en daarna 2,5 % per jaar tot 2029

CO₂-reductiedoelstellingen De Heer land en water*

De Heer land en water stoot in 2025-2030 in 10 % van de projecten de afzet van bermgras af bij biologische agrariërs met betrekking tot de ketenanalyse bermgras (deze doelstelling is verder uitgebreid in de doelstelling van de nieuwe ketenanalyse Groenafval

In 2030 wordt 60 procent van het groenafval nuttig toegepast voor verwerking.

In 2030 wordt het groenafval aantoonbaar binnen een straal van 50 kilometer vanaf de projectlocatie afgevoerd

*Deze doelstelling is gebaseerd op de ketenanalyses ***

CO₂-reductiemaatregelen

Een aantal van de maatregelen waar we vanaf dit jaar verder mee aan de slag gaan, zijn de volgende:

- Door middel van toolboxes over het nieuwe draaien en het nieuwe rijden proberen wij zowel onze chauffeurs als die van de onderaannemers bewust te maken van hun activiteiten
- Cursus het nieuwe rijden opnieuw aanbieden aan collega's
- Personeel stimuleren te carpoolen en materieel op werklocatie te laten staan (het nieuwe stallen)
- Onderzoek doen naar alternatieve brandstoffen (waterstof) en energie
- Verder onderzoek naar aanschaf elektrisch gereedschap. Veel elektrisch gereedschap is al aangeschaft maar verder onderzoek blijft belangrijk.
- Nieuw registratiesystemen om het brandstofverbruik inzichtelijk te maken – dit gaan wij verder uitwerken ook met betrekking tot en na de nieuwbouw
- Gebruik HVO-diesel verder uitbreiden (29 %) De nieuwe doelstelling voor scope 1 in de periode wordt in de periode 2025-2029 gerealiseerd door het verder invoeren van HVO100 binnen de organisatie. Hierbij is voor 2025 besloten om 20% te reduceren en daarna 2,5 % per jaar.

De doelstelling voor de nieuwe periode van 5 jaar is hoger dan de vorige periode omdat het inzicht rondom HVO duidelijker is. Hiermee kan adequaat op CO₂ uitstoot gereduceerd worden.

Uit de berekening van de footprint vanaf 2019 tot en met 2025 blijkt in relatie tot de draaiuren dat een toepassing van HVO diesel een positieve impuls is voor een daling van de CO₂ uitstoot. Dit zal verder ook zichtbaar worden in de berekeningen van het kalenderjaar 2025 en volgende jaren. De nieuwe reductie doelstellingen zijn genomen om de uitstoot van CO₂ snel te verminderen.

Effectieve CO₂-reductiemaatregelen

In de afgelopen periode zijn er al diverse maatregelen effectief geweest voor de reductie van de CO₂ uitstoot

- Cursussen het nieuwe rijden
- HVO-brandstof
- Groene stroom

Datum publicatie: 30-09-2026

- Investeren in duurzamer wagenpark (euro 6)
- Aspen
- Lichtsensoren in de kantine
- Controle bandenspanning vrachtauto's
- Start met elektrisch/accu handgereedschap en verder volgen aan de hand van de stand van de techniek
- Nieuwe bedrijfspand is voorzien van de laatste stand van de techniek (geen aardgas)

Voortgang/ trend

De relatieve voortgang van de CO₂-reductiedoelstellingen voor scope 1 en 2 zijn voor 2025 hieronder vermeld in een overzicht. De relatieve voortgang wordt gemeten aan het aantal gemotoriseerde draaiuren. Voor 2025 tot en met 2029 zijn nieuwe doelstellingen vastgesteld zoals hierboven vermeld.

Voortgang CO₂ uitstoot

Scope 1	2023	2024_1	2024	2025_1	2025	2026_1
Gasverbruik	15,80	10,20	10,30	-	-	-
Aspen	38,10	13,70	35,00	7,60	22,70	22,70
Brandstofverbruik wagenpark (diesel)	272,60	100,10	226,90	72,10	171,70	112,00
Brandstofverbruik bedrijfsmiddelen (LPG)	17,50	9,90	12,30	1,30	2,60	1,70
Brandstofverbruik wagenpark (benzine)	3,80	5,80	18,40	10,30	50,90	39,20
Brandstofverbruik bedrijfsmiddelen (diesel B7)	2.554,80	1.118,30	1.326,20	73,80	232,80	0,40
Brandstofverbruik bedrijfsmiddelen (diesel HVO10)			819,30	-		
Brandstofverbruik bedrijfsmiddelen (XTGreen 20)					536,20	
Brandstofverbruik bedrijfsmiddelen (diesel HVO20)	274,80	43,10	229,80	501,80	7,10	923,30
Brandstofverbruik bedrijfsmiddelen (XTGreen30)					390,80	
Brandstofverbruik bedrijfsmiddelen (diesel HVO30)	34,90	-	-	364,60	569,00	
Brandstofverbruik bedrijfsmiddelen (diesel HVO100)	18,6	23,70	64,50	40,00	172,60	89,70
Brandstofverbruik bedrijfsmiddelen (benzine)	20,90	10,20	19,30	10,90		9,40
Scope 2	3251,8	1335	2.762,00	1.082,40	2.156,40	1.198,40
Elektriciteit (Grijze)	10,9	4,5	1,20	30,00	42,30	8,20
Elektriciteit (Groene)				-		
TOTAAL:	3262,7	1339,5	2.763,20	1.112,40	2.198,70	1.206,60

Kengetal (gemotoriseerd) Draaiuren materieel	228.642,00	89.914,00	221.907,00	95.891,00	223.185,00	93.493,00
Relatieve CO ₂ uitstoot:	0,014	0,0149	0,0125	0,0116	0,0099	0,0129
Relatieve CO ₂ uitstoot in draaiuren %:	100,0%	104,4%	87,3%	81,3%	69,0%	90,4%
Kengetal Omzet (in miljoenen)	32,7	15,2	38	14,9	41,7	23,1
Relatieve CO ₂ uitstoot:	99,78	88,13	72,72	74,66	52,73	52,23
Relatieve CO ₂ uitstoot in omzet %:	100,0%	88,3%	72,9%	74,8%	52,8%	52,4%
Kengetal FTE	135	145	140	140	150	150
Relatieve CO ₂ uitstoot	24,17	9,24	19,74	7,95	14,66	8,04
Relatieve CO ₂ uitstoot in FTE %:	100%	38%	82%	32,9%	61%	33%
Verwachting:	100%	94,0%	94,0%	80%	80%	77,5%

Projecten met gunningsvoordeel

Projectnr.	Projectnaam	Uitstoot ton CO ₂ / 2026-H1
18005	Haarlemmermeer gras en water (1.299,25 uur)	16,6
24086	Gelderland onderhoud Vallei & Veluwe (4.402,50 uur)	56,2
25079	Gouda gras en water (4.697,25 uur)	59,9
24014	Leiden groen P1 Noord (1.253,75 uur)	16,0
24030	Leiden groen P2 Centrum (498 uur)	6,4
24093	Amsterdam groen P7 (616,5 uur)	7,9
24074	HHR Baggeren DG3 (943 uur)	12,0

Datum publicatie: 30-09-2026

25027	Baggeren Amersfoort (2.587,25 uur)	33,0
25033	WSR Baggeren 54.4 (4.325.6 uur)	55,2

De totalen zijn gerelateerd aan het aantal draaiuren voor het project in de verslagperiode ten opzichte van het jaartotaal draaiuren (aantal: 93.944) en gerelateerd aan het halfjaartotaal 2026 van de totale CO2 uitstoot. (1.198,3 scope 1)

Scope 3

Ook binnen de keten heeft de Heer land en water zich ingezet om CO2 te reduceren. Zo is er onder andere in het inkoopbeleid een paragraaf opgenomen waarin staat dat leveranciers verplicht kunnen worden gesteld om hun emissie stromen door te geven. Daarnaast probeert de Heer land en water alle projecten die zij aannemen zo efficiënt mogelijk in te richten zodat er geen onnodig transport plaatsvindt. Wij gaan graag in gesprek met onze leveranciers en opdrachtgevers om te zien hoe we de CO2 uitstoot van onze werkzaamheden zoveel mogelijk kunnen beperken. Bij het kiezen van leveranciers kijken wij ook naar hun CO2 beleid en de reisafstand tot onze projecten.

Top 5 Scope 3 emissies

1. Categorie:	Aangekochte goederen en diensten materieel	9.352 ton CO2
2. Categorie	Aangekochte goederen en diensten onderaannemers	3.933 ton CO2
3. Categorie	Productieafval	1.769 ton CO2
4. Categorie:	Aangekochte goederen en diensten Overig	681 ton CO2
5. Categorie:	Downstream transport en distributie	148 ton CO2

Omdat wij het ook belangrijk vinden dat er minder CO2 wordt uitgestoten in onze keten van werken proberen wij ook onze leveranciers en onderaannemers te stimuleren om CO2 te reduceren. Dit doen wij met de volgende maatregelen:

- Stimuleren inzetten van zuinigere machines onderaannemers/leveranciers
- Inkoopbeleid wordt verscherpt; erop toezien dat leveranciers hun gegevens aanleveren
- In kaart brengen van het verbruik op de projecten en in de keten
- Toolbox 'het nieuwe rijden' aanbieden aan onderaannemers op langlopende projecten

De Heer land en water heeft in de afgelopen jaren vele projecten uitgevoerd waarbij afval is vrijgekomen. Binnen De Heer land en water wordt groenafval onderscheiden in de volgende categorieën.

- Bermmaaisel;
- Blad;
- Groenafval;
- Gemengd groenafval;
- Gras;
- Hooirollen;
- Rietpollen
- Sloopvuil.

Er wordt in de huidige situatie nauwelijks gekeken naar een zinvolle invulling van de verwerking van het afval, hiervoor wordt binnen deze ketenanalyse de Ladder van Lansink als basis genomen.

Binnen de ladder van Lansink staat preventie van afval bovenaan, gevolgd door een zo hoogwaardig mogelijk hergebruik. Wanneer dit niet mogelijk blijkt wordt achtereenvolgens gekeken naar verbranding, storten en lozen. Waarbij de laatste twee absoluut niet gewenst zijn.

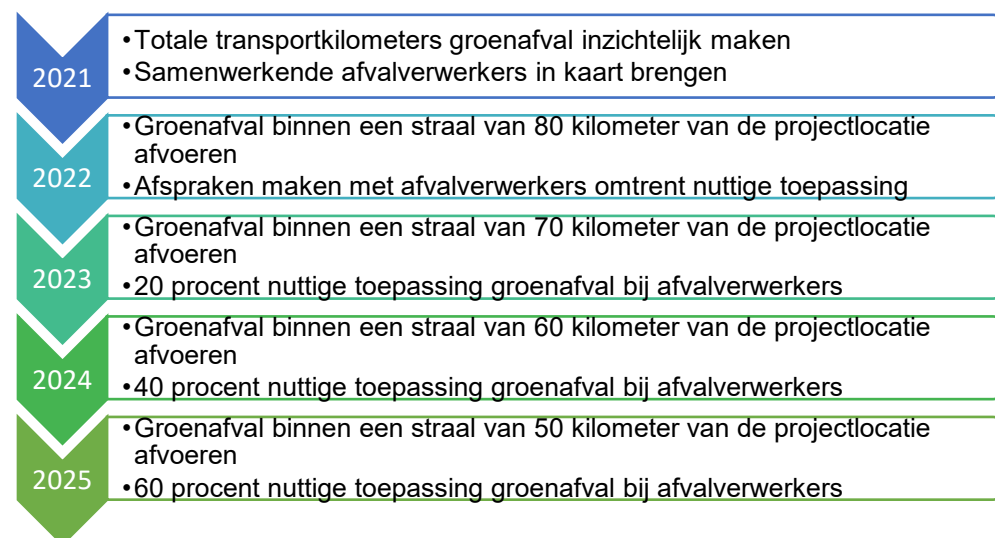

Het streven binnen deze ketenanalyse is dan ook om zo hoog mogelijk op de ladder van Lansink te handelen. Echter, preventie lijkt geen realistische optie. Het werk van De Heer land en water creëert nu eenmaal groenafval. Daardoor is hergebruik een goede optie. Zo kan groenafval nuttig toegepast worden. In de huidige situatie wordt hier niet of nauwelijks naar gekeken. Groenafval kan nuttig toegepast worden als grondstof voor bijvoorbeeld een bodemverbeteraar. Deze worden gebruikt om de structuur in de bodem van de grond te verbeteren en daar waar mogelijk de vruchtbaarheid van de grond te verhogen. Een tweede realistische kans is het toepassen van het groenafval direct op het project waar het vrijkomt, dus directe toepassing als bodemverbeteraar op locatie. Hierdoor is transport niet benodigd.

Het nuttig toepassen van groenafval bij de verwerker door middel van energie is tevens een optie. Groenafval dat niet als compost verwerkt kan worden, wordt toegepast als brandstof.

Processtappen in de keten groenafval

Om de ketenanalyse tot een goed einde te kunnen brengen wordt het volgende actieplan doorgevoerd:

Projecten en afvalstromen

De Heer land en water heeft op dit moment enkele projecten lopen met gunningsvoordeel. Het is belangrijk om niet alleen onze eigen activiteiten maar ook die van onze onderaannemers zo efficiënt mogelijk uit te laten voeren met zo min mogelijk energieverstopping.

CO₂-reductie kan bereikt worden door het nuttig toepassen van groenafval bij de verwerking. Hierbij kan gedacht worden aan de volgende manieren: bodem- bedekker en verbeteraar, en biomassa in vergistingsinstallaties, palletkachels en centrales.

Wij streven ernaar om in gesprek te gaan met de afvalverwerkers over de wijze van verwerking. We zoeken naar samenwerking om tot een nuttige toepassing van groenafval te komen. Hierdoor kan de CO₂-reductie inzichtelijk gemaakt worden. Voor de berekening van deze CO₂-reductie wordt de rekentool van RVO (Rijksdienst Voor Ondernemend Nederland) gebruikt, met als referentie de Europese parameters voor elektriciteit en warmte opwekking met fossiele brandstoffen. In onderstaande tabel wordt de huidige situatie weergegeven:

Voortgang Ketenganalyses

In de ketenanalyse bermgras en afzetstromen 2021 zijn de afvalstromen van 2020 als volgt weergegeven

2020	Ton product	Ton CO₂	Percentage
Groenafval	22415,25	4097,92	100
Groenafval reeds nuttig toegepast (CO ₂ -reductie)	5242	456,56	23,4
Groenafval niet nuttig toegepast	17172,25	3641,36	76,6

Met betrekking tot de gegevens van de afvalstromen van 2021 ziet bovenstaande tabel er als volgt uit

2021	Ton product	Ton CO₂	Percentage
Groenafval	18139,59	2262,82	100
Groenafval reeds nuttig toegepast (CO ₂ -reductie)	3807	331,21	21
Groenafval niet nuttig toegepast	14332,59	1931,61	79

Met betrekking tot de gegevens van de afvalstromen van 2022 ziet bovenstaande tabel er als volgt uit

2022	Ton product	Ton CO₂	Percentage
Groenafval	16474,16 *	2579,73 **	100 * / 100 **
Groenafval reeds nuttig toegepast (CO ₂ -reductie)	2636,14	229,35	16 / 9
Groenafval niet nuttig toegepast	13838,02	2350,38	84 / 91

Naast deze nuttige toepassing zijn er certificaten ontvangen van den Ouden en Indaver waarin de CO₂ equivalenten staan vermeld door het verwerken van het bermmaaisel en slootafval. Bij den Ouden 174,9 ton en bij Indaver 244 ton. Totaal dus 418,9 ton CO₂ eq.

2023	Ton product	Ton CO₂	Percentage
Groenafval	18773,66 *	2682,41 **	100 * / 100 **
Groenafval reeds nuttig toegepast (CO ₂ -reductie)	3692,00	321,20	20 / 12

Groenafval niet nuttig toegepast	14889,43	2361,21	80 / 88
----------------------------------	----------	---------	---------

Naast deze nuttige toepassing zijn er certificaten ontvangen van den Ouden en Indaver waarin de CO2 equivalenten staan vermeld door het verwerken van het bermmaaisel en slootafval. Bij den Ouden 153,4 ton en bij Indaver 336 ton. Totaal dus 489,4 ton CO2 eq.

2024	Ton product	Ton CO₂	Percentage
Groenafval	17.095 *	2428,71 **	100 * / 100 **
Groenafval reeds nuttig toegepast (CO2-reductie)	4. 474	908,14	26 / 37,4
Groenafval niet nuttig toegepast	12.621	1520,56	74 / 62,6

2025	Ton product	Ton CO₂	Percentage
Groenafval	19.568 *	2.113,20 **	100 * / 100 **
Groenafval reeds nuttig toegepast (CO2-reductie)	3.264	561,47	17 / 26,6
Groenafval niet nuttig toegepast	16.304	1.551,73	83 / 73,4

Er werd in 2020 76,6 procent niet (inzichtelijk) nuttig toegepast. In 2021 is dit percentage 79. In 2022 is dit 84 % en in 2023 is dit 80%. In 2024 is dit 74% en in 2025 is dit 83%. In deze berekening zit niet de CO2 eq. verwerkt van den Ouden en Indaver. Met betrekking tot de ingeleverde tonnen groenafval heeft den Ouden een certificaat afgegeven. Door de aangeleverde hoeveelheid groenafval (2286 ton) is een reductie behaald van 1201,9 ton CO2 -eq.

Bij Indaver is een kleinere hoeveel groenafval ingeleverd. Het aantal ingeleverde ton is 639,92 Dit is duurzaam opgewekt tot compost en biomassa. Hiermee is 93 ton CO2 uitstoot in de keten voorkomen. Die hoeveelheid is te vergelijken met het gemiddelde gebruik van 28.532 liter diesel in een vrachtwagen.

Dit komt met name omdat er gewerkt wordt met meerdere verwerkers en hier nog geen afspraken over zijn. Het is een belangrijke actie om deze afspraken te gaan maken. De voortgang in de ketenanalyse met betrekking tot het nuttig afzetten moet meer aandacht krijgen. Echter het is wel afhankelijk van weeromstandigheden (hoeveelheid en kwaliteit van het bermgras) Een vergelijk is dan niet altijd even makkelijk te maken.

Verder is er contact geweest met Indaver inzake de ontwikkelingen op het gebied van afvalverwerking conform de ladder van Lansink. Bij Indaver waren er ontwikkelingen om met afval en afvalstromen circulair om te gaan. Indaver kan op diverse zaken die in ontwikkeling zijn geen info verstrekken. in verband met diverse openstaande punten voor het al dan niet slagen van de proeven die nu uitgewerkt worden. Hierbij valt onder andere te denken aan hergebruik van gras tot vezels.

Bij De Heer land en water is in onderzoek tot hergebruik van afvalstromen. Het onderzoek naar hergebruik van groenafval tot het verwerken naar kunststof.

Met betrekking tot de transportkilometers is bij de afvalverwerker den Ouden het aantal ritten en kilometers (2022) ten opzichte van de stortlocaties beoordeeld. Het gemiddeld aantal km per rit is 78,6 km. Hiermee is de doelstelling voor 2022 gehaald.

Met betrekking tot de transportkilometers is bij de afvalverwerker den Ouden het aantal ritten en kilometers (2023) ten opzichte van de stortlocaties beoordeeld. Het gemiddeld aantal km per rit is 78,4km. Hiermee is de doelstelling voor 2023 niet gehaald

Met betrekking tot de transportkilometers is bij de afvalverwerker den Ouden het aantal ritten en kilometers (2024) ten opzichte van de stortlocaties beoordeeld. Het gemiddeld aantal km per rit is 87,5 km. Hiermee is de doelstelling voor 2024 niet gehaald. De oorzaak komt omdat den Ouden de transporten veel naar Vlagtwede heeft vervoerd. Dit is niet door ons te beïnvloeden.

Voor het jaar 2025 heeft den Ouden voor ons geen transporten verzorgd. We hebben dit zelf verzorgd. Hierdoor zijn de km niet in scope 3 te registreren. Het dieselverbruik van de vrachtwagens die de transporten hebben verzorgd valt onder scope 1.

In overweging moet genomen worden of de afgesproken doelstellingen van scope 3 en de doelstellingen in de ketenanalyse bermgras naar beneden bijgesteld dienen te worden in verband met de niet haalbaarheid van de doelstellingen zoals blijkt uit de beoordeling van de jaren 2022-2025. Verder kan onderzocht worden of afvalstromen en bestemming conform de ladder van Lansink bij andere afvalverwerkers afgezet kan worden.

Bij de ketenanalyse kapitaalgoederen en leveranciers zijn de ketenpartners opnieuw aangeschreven en is hier contact mee geweest om hun footprint aan te leveren. Niet alle ketenpartners hebben dit reeds gedaan. Een voortgang in deze ketenanalyse is nog niet aan te geven. Met de ketenpartners zal in de komende periode (in 2026 en daarna) afstemming plaatsvinden over de verdere ontwikkelingen en voortgang met betrekking tot de inventarisatie van de uitstoot binnen de ketenpartners, ook in hun inkoopproces. Wanneer de reductiedoelstellingen niet of moeilijk te realiseren zijn moet er gekeken worden naar bijstelling van de reductiedoelstellingen (naar beneden bijstellen). Hierbij zal MT en de branchevereniging bij betrokken worden. De wijziging naar handboek 4.0 zal ook consequenties hebben voor de ontwikkelingen rondom de ketenanalyses.

Individuele bijdrage

Wij vragen aan jou als medewerker ook een individuele bijdrage te leveren aan de reductie van de CO₂-uitstoot. Enkele mogelijkheden om bij te dragen:

- Alle chauffeurs hebben de praktijkopleiding 'Het Nieuwe Rijden' gevolgd. Jij kan als chauffeur ontzettend veel bijdragen aan het reduceren van ons brandstofverbruik door bewust te rijden en te anticiperen op het verkeer. Dit scheelt ook in de onderhoudskosten.
- We vragen je om wekelijks onderhoud uit te voeren aan het materieel, waardoor het materieel minder brandstof verbruikt dan bij onregelmatig onderhoud.
- Wanneer je samen met een collega naar een project moet probeer dan zoveel mogelijk samen te rijden.

Wij vragen van iedere medewerker mee te denken om onze CO₂-uitstoot nog verder te verlagen. Zo zetten we ons samen in om onze CO₂-reductiedoelstelling te behalen. Heb je zelf een idee? Laat graag van je horen! Je kunt je idee indienen bij Kees Jonker